

AZƏRBAYCANDA KİTABXANAŞÜNASLIQ ELMİNİN YENİ EPOXASI

(elmi-innovativ kontekstdə elektron kitabxanaçılıq məsələləri)

ALMAZ ÜLVİ BİNNƏTOVA

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası

*Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdiri,
filologiya elmləri doktoru, dosent*

Məqalədə Azərbaycan kitabxanaçılıq işinin tarixində professor Abuzər Xələfovun elmi-nəzəri və pedaqoji yaradıcılığı kontekstində kitabxanaşünaslıq problemlərinə diqqət yetirilmişdir. Xüsusən, elmin son ən böyük ixtirası olan internetin kitabxanalarda tətbiqi, kitab və kitabxanaların elektronlaşdırması kimi məsələləri araşdırmağa cəlb edilmişdir.

Açar sözlər: kitabxana tarixi, Abuzər Xələfov, Bakı Dövlət Universiteti, kitab, informasiyalaşdırma, informasiya texnologiyaları, internet resursları, elektron kitabxana, elektron kitab, kitabxanaşünaslıq, kitabxanaçılıq fakültəsi.

Bəşəriyyət, onun əsrəfi hesab edilən insan hər zaman davamlı tərəqqi yolu keçmişdir. Bu inkişaf nəsildən nəslə, əsrdən əsrə, epoxadan epoxaya daşınaraq təkmilləşmiş, dövrün nəbzinə uyğun yeniliklər, kəşflər ortaya çıxmışdır. Kitab da bu kəşflərin, yeniliklərin bir məhsulu olmuşdur. Əvvəl şifahi olmuş, sonralar ağızdan-ağıza ötürülən insan təfəkkürünün məhsulu zənginləşdikcə, miqyası böyüdükcə, yeni bir vasitə düşünülmüşdü. Yazı meydana gəldi, yazılar kitablara köçürüldü. Bu kitablar biliklər xəzinəsi, mənəvi keçmişin saxlanca mənbəyi hesab edildi. "Zər qədrini zərgər bilər" el sözünə söykənərək deyək ki, bu kitabları da gərək kitabın nə olduğunu, nə kimi milli və bəşəri xəzinə olduğunu dərk edən şəxslər qoruyub, saxlayıb, saxlanma və yayılma elmini kəşf ediblər. Beləcə bütün bəşəriyyət – insanlar biri-birinin nə yazdıqlarını biliblər, zövq alıblar, o fikirlər üzərində dünyaya minlərlə kəşflər, yeniliklər, ixtiralar bəxş ediblər. Kitabın bəşəriyyət, cəmiyyət qarşısında xidməti, rolu bu qədər böyük, dərin və əlçatmazdır. Bir kitab yazılıb, sonra onu iki nüsxədə üzünü köçürüblər, sonra onu onlarla, yüzlərlə çoxaldıblar. İnsanların yer üzündə sayı artdıqca, ehtiyac çoxaldıqca çap maşınları ixtira olunub. Nəhayət, bu gün milyardlarla insan cəmiyyətinə nəşr məhsulunu yerində çatdırmaq mümkün olmayınca (həm də maliyyə xərcləri ucbatından), yeni kəşflər meydana gəldi. Elmin, texnikanın inkişafı zirvəyə yetdi (bizim nəslə görə, gələcək nəsəl üçün bəlkə də bu hələ başlanğıcdır), internet yarandı. Kompüter texnikası və İnternet sistemi kitabxanaların qapısını bir saniyədə dünyaya açdı. Evdə, iş yerindən dünyanın məşhur kitabxanalarından, ayrı-ayrı kitablardan istifadə etmək imkanı yarandı. Tələbələrin saatlarla kitabxanalarda növbəyə durub kitab alıb,

elə orada oxuyub qaytarmağa ehtiyacı olmadı. Kitabların elektron versiyaları ortaya qoyuldu. Yeni bir epoxaya qədəm qoyuldu. Bu yeniliklər Azərbaycanda, Azərbaycan kitabxanalarına, ali məktəb kitabxanalarına necə gəlib çatdı, nə kimi yararlıq əldə edildi.

Bəli, kitablar bəşəriyyətin bütün varlığında möhtəşəm sənədli bir şəhid kimi yaşayır. Kitabxanalar isə o kitabların qoruyucu, saxlanacağı kimi düşünlüdü, çünki burada saxlanan kitablar, insan cəmiyyətinin tarixidir. Kitabxanalar kitabxanaçılıq xidməti - fəaliyyəti ilə sosial nüfuz qazandı, insanların təmənənəsiz üz tutduğu, oradan əxz elədikləri mənəvi sərvətlər hesabına elmin başqa bir qapısını açdılar. Bu kontekstdən yanaşanda, Azərbaycanda kitab tarixinin, kitabxanaşünaslıq, bibliografiasünaslıq, ümumiyyətlə kitab mədəniyyətinin qədim tarixi vardır. Mədəniyyətin bu sahəsinə XX əsrdə elmi əsaslarla sistemli və tarixi milli ənənələrinə söykənərək işlənilib hazırlanması, elmi-pedaqoji dövrüyyəyə çıxarılması professor Abuzər Xələfovun adı ilə bağlıdır.

Təbii ki, Abuzər Xələfovun elmi-yaradıcılıq və elmi-pedaqoji fəaliyyəti dövrünə qədər Azərbaycanda kitabxanaçılıq işi və kitabxanaşünaslıq tarixi olmuşdur. Amma bu sahəni sistemli elmi şəkə salmaq, ta qədim dövrdən indiyə qədər olan bütün mənbələri bir-bir izləyərək, tarixçi alim nəzəri ilə araşdırmaq, dünya elmi ilə müqayisəli təhlillər kontekstində tədqiqatə cəlb etmək professor Abuzər Xələfovun ömür payına yazılmışdı. Onun bu xidməti - elmi nailiyyəti XX əsr kitabxanaşünaslıq tarixində elmi inqilab, elmi sıçrayış kimi qəbul edildi. Həmin elmi hadisənin nəzəri bazasını "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" [1; 5] kimi fundamental monoqrafiyalar təşkil etdi. Müstəqillik illərində bütün dərsləklərə yenidən nəzər salındığı bir dövrdə kitabxanaşünaslıq elmi-nəzəri sahəsinə aid olan həmin əsərlər də müəllif tərəfindən təkmilləşdirilərək 3 hissədən ibarət nəşr olundu. Bu, Azərbaycanda kitabxanaçılıq təhsili tarixində kitabxanaşünaslığa dair "Kitabxanaşünaslığa giriş" [2] ilk dərslək idi: "Kitabxanaşünaslığın nəzəri əsasları (I hissə)" [2, 2001] və "Kitabxana haqqında təlim, II və III hissələr" [2 və 3, 2003]

Bu dərsləklərdə adından göründüyü kimi, kitabxanaşünaslığın meydana gəlməsi, təşəkkülü, formalaşması, inkişaf mərhələləri və elmi nəzəri əsasları şərh edilir, elmi metodologiyası, kitabxanaların cəmiyyətdə yeri, rolu və sair məsələlər haqqında fundamental tədqiqatlar əks olunmuşdur.

Bütün həyatını tələbəlik illərindən (1950-1955) ta ömrünün son gününə (2020) qədər kitabxanaşünaslıq elminin tədqiqinə həsr etmiş bir alimin - pedaqoqun imzası ilə nəşr olunan əsərlər milli mədəni qızıl xəzinəmizin inciləridir. Bu əsərlər Azərbaycanda XX əsr kitabxanaşünaslıq, kitabxana işinin tarixi və nəzəriyyəsinə öyrənən, tədris edən "Abuzər Xələfov məktəbi"nin yetirmələrinə, bu fənni tədris edən professor-müəllim heyətinə, tələbələrinə, gələcək təd-

qiqatçılar və nəhayət, kitabxanaşünaslıq tarixinə ən etibarlı elmi mənbə kimi təhfi edildi.

Bakı Dövlət Universitetində bir zamanlar şöbə (1952) kimi fəaliyyətə başlayan Kitabxanaçılıq təhsili bu əsərlərlə uzun bir yola çıxdı: müstəqil fakültəyə (1962) çevrildi. İxtisaslı kadrlar yetişdi. Respublikanın dönd bir tərfinə ali təhsilli mütəxəssislər təyinat aldı. Bölgələrdə kitabxanaların nüfuzu artı. Həttə qonşu respublikalarda orta məktəbi bitirən əs istedadlı gənclər bu fakültəyə qəbul oldular. Doğrudur, ilk illər bu qəbulolmalar başqa səbəbdən seçilirdisə, sonralar fakültə rəhbərinin nüfuzu, təhsilin yüksək keyfiyyəti öz işini gördü. Nədən başqa respublikadakı gənclər - humanitar sahəni seçən gənclər bu fakültəyə axın etdi? - sualına aydınlıq gətirməli olsaq, sadə bir həqiqət görünür. Sovetlər dönməndə qonşu respublikaların əksər bölgələrində azərbaycanlı balalarına xarici dil tədris etmirdilər, nə ingilis, nə alman, nə fransız, nə də bir başqa (ərəb, fars) dillər. Bakı Dövlət Universitetində humanitar fakültələrdə isə həmin xarici dillərin birindən hökmən imtahan verməli idin. Abuzər Xələfov bu vəziyyətə yaxından bələd olduğundan, onun ciddi sayı nəticəsində qəbul vaxtı gənclərə bu imtahandan (içincü imtahandan) mexaniki olaraq kafı (üç) qiymət yazılırdı (digər üç imtahandan isə yüksək ballar toplamaq şərti), bu da Qərbi Azərbaycan və Borçalı mahalından Bakı Dövlət Universitetinə daxil olmaq istəyən abituriyentlər üçün bir şans olurdu. Ona görə də o respublikalardan gələn gənclər, ali təhsil alaraq öz vətənlərinə - kənd və rayonlarına döndən gənclər ömtür boyu tarixçi-alim A.Xələfova minnətdar oldular. Çünki onlara Bakı Dövlət Universitetində ali təhsil almaq imkanı yaratmışdı.

Görkəmli tarixçi alim Suleyman Məmmədov bu fakültənin nüfuzunu belə dəyərləndirərək yazıb:

"Professor Əli Sultanlı tələbədən soruşur:

- Abuzər Xələfovun fakültəsində oxuyursan?

- Bəli!

- O, cox ciddi adamdır ha!

Bəli, o, adamlarla münasibətində son dərəcə həlimdir, işində, tələbkarlıqda ciddidir. Professor Abuzər Xələfov əsərlərində, elmi məclislərdəki mürəzə və çıxışlarında Azərbaycan Respublikasında ali kitabxanaçılıq təhsilinin müasir konsepsiyasının əsasını formalaşdırmışdır" [7, 38].

Müstəqillik illərində artıq hər bir respublika öz adı - öz bayrağı ilə dünyə elmi-tədris auditoriyalarına yol açdı. Qarşılıqlı elm və təhsil münasibətləri yaranmağa başladı. Bütün sahələrdə olduğu kimi, kitabxanaşünaslıq da bu əlaqələrin qurulması firsəti qədərbilənliklə diqqətdən kənar qalmadı.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərində SSRİ daxilində siyasi inqilab başladı. Sosializm bir sistem olaraq daxilindən çöktür və dağılırdı, nəhayət də, tarixi formasına dəyişdi - sosializmdən kapitalizmə keçid dövrü oldu.

Kitabxanaşünaslıq (onun tərkibində elmi-nəzəri kontekstdə formalaşan kitab tarixi və bibliografiya da daxil olmaqla) istər xidməti, istərsə də tədrisi sahəsində başqa elm sahələrinin mütəxəssisləri kimi çəşnliq içində qalmadı. Çünki, bu sahənin arxasında professor Abuzər Xələfov kimi nüfuzlu nəzəriyyəçi alim, tarixçi mütəxəssis dayanmışdır. Ona görə də uzun illər sovetlər dönmində yaşayıb fəaliyyət göstərsə də, dövrün nəbzi ilə çalışsa da, o, həmişə milli düşüncəli, nüfuzlu elm sahibi kimi tanınmışdır: vəziyyətdən çıxmağı üçün pragmatik düşüncə sahibi olaraq bu sahədə yeniliklər konsepsiyasını irəli sürdü və öz nəzarəti ilə bu sahədə boşluğa yer vermədi. Hətta həmin dövrlərdə kitab qarşı, kitabxanalara qarşı ölkədə xoşagəlməz münasibətlər yarandı. Kitab satışı mağazaları bağlandı, kütləvi kitabxanaların binaları boşaldılıb biznes sahələrinə çevrildi, bir sözlə, kitabın, elmin mənbəyi olan kitabların taleyi söz məvzusu idi, anarxiya baş alıb gedirdi. Məhz həmin dövrlərdə də görkəmliictimai xadim, professor Abuzər Xələfov kitabların, kitabxanaların müdafiəsinə qaldı: "Kitabxana işi bizim respublikamızda mən dəyərdim ki, keçmiş ittifaq respublikalarını və yaxud indiki MDB ölkələrini götürsək, bizim respublikamız kitabxana işi sahəsində çox irəlidi gedən və kitabxana işini inkişaf etdirən bir fakültədir. 1993-cü ildə Heydər Əliyev gələndən sonra bir fərman imzaladı ki, kitabxanalara özəlləndirmək olmaz" [4]. Xalqın kitab mədəniyyəti kimi mənbəvi sərvətinin təkə kadrılar hazırlanmasında deyil, elmi şəkildə nəzəri bazasını qurmasında deyil, həm də bu xəzinənin göz bəbəyi kimi qorunmasında professor Abuzər Xələfovun xidmətləri danılmazdır. Onun kitabxanaçılıq, kitabların taleyinə olan həyəcanı Heydər Əliyevin qətiyyəti ilə öz həllini tapırdı [4].

A.Xələfov tələbələrində dünya kitabxanaçılıq təcrübəsinə əsaslanan qaydaları (Hindistan kitabxanaşünası və riyaziyyatçısı Ş.R.Ranqanatana məxsus olan beş qaydanı da daxil etsək) unutmamağı, yaddaşlarının üst qatında saxlamağı tövsiyə edirdi. O, dünya praktikasına sۆykənərək kitab və kitabxanaların yeni tarixi dövrdə lazımı işlərin görülməsinə vəsili oldu. Qeyd etdik ki, A.Xələfov nəzəriyyəçi alimdir və istənilən tarixi şəraitdə vəziyyətdən çıxmağı bacaran alim kimi dünyada gedən elmi-texnoloji proseslərin kitabxana işinə dair informasiya və yeni elmi auditoriyaların qurulmasına ilk addımı atdı.

Yeni dövr, yeni elmi-texniki inqilab dövründə yeni addımlar, dünyanı bir göz qırpımında birləşdirən internet məkanına daxil olmaq, kitabxanaşünaslıq elminin nəzəri bazasını informasiya resurslarına daxil etmək nəzəriyyəçi alim üçün heç də çətin olmadı. Professor Neymət Qasimovun təbirincə desək, "o, kitabxana işinin təşkilində novator alim kimi muasir informasiya vasitələrini – kompyuter texnikasını və İnternet sistemini kitabxana sahəsində uğurla tətbiq etmişdir" [7,29]. İnformasiya sahəsinə aid ixtisaslı mütəxəssisləri kitabxanaçılıq

lıq fakültəsinə cəlb edərək bu işin öhdəsindən layiqincə gəlməklə yanaşı, həm də nümunəvi baza yaratdı.

Ölkənin kitabxanalarında özəl elektron resursların, yığılmış elektron kataloqun yaradılması üzrə işlər başlanmışdır. Kitabxanaçılıq sahəsində yeni qanunvericilik və normativ sənədlər qəbul edildi. Azərbaycan Respublikası Qanunlarına kitabxana və nəşriyyat işinə dair qərarların hazırlanmasına nəzarət etdi. Bunlar onun milli təəssübkeşliyinin və mənbəvi xəzinəmizə qayğıkeşliyindən, onun dəyərini bilməsindən idi. Görkəmli dilçi-alim İsmayıl Məmmədli A.Xələfov haqqında yazır "Abuzər" sozu ərəbcə "mənbəvi baxımdan sahib duran" anlamında, farsca isə "qızıl suyu" mənasında işlənilir. Bizim fikrimizə, Abuzər müəllimin adı onun işinə, fəaliyyətinə uyğun bir məzmunu ifadə edir. O, bilik xəzinəsinə, elm xəzinəsinə, kitabə sahib duran bir şəxsiyyətdir" [7, 26-27]. Bəli, professor Abuzər Xələfov bu xidməti, sözlən gerçək mənasında kitabə yiyyə-sahib durması nə xalqın, nə mütəxəssislərin, nə də rəsmi dairələrin diqqətindən qaçmırdı.

1999-cu ildə fakültənin nəzdində kitabxanaların kompyuterləşdirilməsi prosessini uğurla həyata keçirmək üçün nəzəri baza – elmi-tədqiqat laboratoriyası yaradıldı və kafedraların maddi-texniki bazasını möhkəmləndirilməsinə xüsusi qayğı ilə yanaşı. Bundan sonra Azərbaycan alim məktəblərində kitabxanalar kompyuterləşdirildi, informasiya ehtiyatlarının inteqrasiyası və əlverişliliyi əsas nəzəri və tətbiqi fəaliyyəti itiqatmətləri müəyyənləşdirildi. Bakı Dövlət Kitabxanasında elmi kitabxana kataloqları və ali məktəb kitabxanaların içərisində ilk elektron kitabxana yaradıldı. Kitabxanaçılıq-informasiya ixtisasının tam tədris edilməsi üçün fakültədə fəaliyyət göstərən mütəxəssislərin xarici həmkarları ilə yaradıcılıq mübadiləsinə şərait yaradıldı ki, bu da dünya təcrübəsindən yararlanmağa yaxından dəstək oldu.

Elə həmin il, respublika kitabxanaçılarını bir tərkibdə birləşdirmək, dünya kitabxanaçıları ilə əməkdaşlıq əlaqələri yaratmaq məqsədilə Azərbaycan Kitabxanaçılar Cəmiyyətini yaradıldı və cəmiyyət üzvləri professor A.Xələfovun həmin Cəmiyyətin Prezidenti seçildilər.

XX əsrin böyük ixtiralarından olan kompyuter, yəni məsələnin rəqəmsal həlli kitabxanaların da işinə yaradı. Elektron axtarış sistemi ilə lazımi informasiyanı bir neçə saniyə içində tapmaq mümkün olur. Bakı Dövlət Universitetinin kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi bu ixtisas üzrə kadr hazırlayan yeganə fakültədir. Ölkəmizdə kitabxanaşünaslığa dair yeganə elmi mərkəz olduğundan burada tez-tez kitabxana işinin inkişafına, əhaliyyə kitabxana xidmətinin aktual problemlərinə aid məsələlər müzakirə edilir, məruzələr dinlənir, elmi tövsiyələr hazırlanır. Abuzər Xələfovun qeyd etdiyi kimi, "həm Amerikada, həm Avropa ölkələrində tarix göstərir ki, elektron kitabxana ancaq kitabxana işinin inkişafı üçün lazımdır. Bunlar biri-birinə inteqrasiya edəndə (ənənəvi və elektron kitabxana) muasir dövrün tələbatına cavab verə bilər".

Abuzər Xələfovun uğurlu kadr seçimindəki ən böyük uzaqgörənliyindən biri də qurub-yaratdığı, formalaşdırdığı, dünya elmi-pedaqoji cəmiyyətdə tanıtırdığı fakültəyə uğurlu mütəxəssislər cəlb etməsidir. O, fakültəyə informasiya sahəsində elmi və pedaqoji nailiyyətləri ilə, biliyi və təfəkkürü ilə universitet alimləri arasında cavan nəslin nümayəndəsi kimi tanınan dosent Azad Qurbanov kimi istedadlı və zəhmətkeş bir mütəxəssisi dəvət etmiş və elektron məsələləri ilə bağlı yuxarıda qeyd etdiyimiz bütün işləri məhz birbaşa onun iştirakı ilə həyata keçirirdi.

Fakültənin adında da onun kompyuter kimi dünyanın yeni innovativ proseslərinə qoşulduğu nəzərdən qaçmır. Belə ki, "Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi və informasiya cəmiyyəti şəraitində kitabxana işində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin daha geniş imkanlara malik olduğu nəzərə alınaraq 2003-cü ildə Kitabxanaçılıq fakültəsinin adı dəyişdirilmiş və "Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi" adlandırılmış, onun maddi-texniki bazası yaxşılaşdırılmış və kadr potensialı gücləndirilmişdir". Öslüdü bu, kitabxanaçılıq, kitabxanaşünaslıq tarixində yeni bir epoxanın başlanğıcı oldu.

"İnformasiya cəmiyyəti qarşısında kitabxanaların vəzifələr tamamilə dəyişir. İndi kitabxanalar həm anənəvi, həm də elektron kitabxanaçılıq inkişaf edir. İndi internet var, elektron kitab var, elektron kitabxana var, elektron kataloq var, elektron multimedia vasitələri var, indi bunlar hamısı kitabxanada toplanıb", – Abuzər Xələfovun bu fikirlərinə söykənərək fakültədə yeni yaranmış, formalaşmaqda olan fənlər tədris olunur. "Kitabxanaçılıq informatikası", "Kitabxana işinin kompüterləşdirilməsinin əsasları", "Kitabxana informasiya texnologiyaları", "Kitabxana informasiya fəaliyyətinin iqtisadiyyatı", "Kitabxana informasiya fəaliyyətinin menecmenti", "Multimedia və veb texnologiya", "Kitabxana işinin proqramlaşdırılması və başqa fənlərin elmi-nəzəri problemlərinin öyrənilməsi" [6, 7–13] kimi fənn proqramlarının hazırlanması və dərslik kimi formalaşması "Abuzər Xələfov məktəbi"nin nəzəri bazası əsasında fakültə dekanı, dosent Azad Qurbanovun elmi və pedaqoji nailiyyətidir.

Azərbaycanda da kitabxana işinin tarixi kompleks şəkildə öyrənilir. Eyni zamanda ayrı-ayrı sahəvi kitabxanaların yaranması, inkişaf mərhələləri, müxtəlif regionlarda kitabxana işinin tarixi və təşkil məsələləri, müxtəlif kitabxana proseslərinin təşəkkülü və inkişaf qanunauyğunluqları, müstəqil tələbat işlərinin obyektinə tədris. Tədris prosesi dinamik inkişaf etdiyinə kitabxana informasiya fəaliyyətində də informasiya cəmiyyətinin sosial sifətiləri ilə bağlı verən yeniliklər burada tam tətbiq olunmaqdadır. Bu gün təhsil obyektlərində kadrlar lazımı səviyyədə hazırlırsa, bu sabahkı işinin mükəmməliyi, uğuru deməkdir.

A.Qurbanovun təbircinə desək, "Abuzər Xələfovun rəhbərliyi altında Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində informasiya-kommunikasiya texnologiyaları əsaslı təlim metodologiyasına uyğun in-

frastrukturunu yaradılması, distant təhsil, istedadlı və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan tələbələr üçün təhsil və inkişaf, yaşlıların təhsili üzrə xidmətlər göstərən mərkəzin, müasir təminatlı tədris auditoriyalarının və laboratoriyaların yaradılması kimi tədbirlər planı hazırlanmış və yerinə yetirilməsinə başlanılmışdır" [6, 8].

İnsan qazandıqı elmi dünyagörüşü, biliyi, həyat təcürbəsi ilə əldə etdiyi uğurları ilə şəxsiyyəti çevirir. Tələbələrinin daim yaddaşında yaşayın Abuzər Xələfov şəxsiyyəti kimi.

ƏDƏBİYYAT:

1. Xələfov A. *Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi: ən qədim dövrdən XX əsrə qədər, 2 hissədə dərslik: I hissə, II hissədə.* – Bakı, BDU, 2004. – 328 s.
2. Xələfov A. *Kitabxanaşünaslığa giriş. Dərslik // 3 hissədə (I və II hissə).* – Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2001. – 400 səh.
3. Xələfov A. *Kitabxanaşünaslığa giriş. Dərslik // 3 hissədə (III hissə).* – Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2003. – 314 səh.
4. Xələfov A. *Heydər Əliyev və Azərbaycan da kitabxana işi.* – Bakı, Azərnaşr, 2006. – 312s.
5. Xələfov A., Qurbanov A. *Kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin əsasları (dərslik).* – Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2007. – 200 s.
6. Qurbanov A. *Kitabxanaçılıq təhsilinin informasiyalaşdırılmasının prioritet istiqamətləri.* – Bakı, "Kitabxanaşünaslıq və informasiya" (BDU-nun jurnalı), 2019, №1 (28). – səh.7-13.
7. Sadıqova, S. *Abuzər Xələfov: Bibliqrafik məlumat kitabı (II hissə, (2011-2016-cı illər).* – Bakı, Azərbaycan Milli Kitabxanası, 2016. – 248 s.

NEW EPOCH OF LIBRARY STUDIES IN AZERBAIJAN (digital librarianship issues in the scientific-innovative context)

ALMAZ ULVİ BİNNATOVA

SUMMARY

In the article is dealt with library studies issues in the context of Abuzer Khalafov's scientific-theoretical and pedagogical creativity in the history of Azerbaijani librarianship. Especially, the issues of application of the internet in the library and digitalization of the books and libraries are studied.

Keywords: library history, Abuzer Khalafov, Bakı State University, book informatization, information technologies, internet resources, electronic library, e-book, library science, library faculty.

НОВАЯ ЭРОХА БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ
(проблемы электронного библиотечного дела в научно-инновационном контексте)

АЛМАЗ УЛЬВИ БИННАТОВА

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются вопросы библиотечного дела в контексте научно-теоретического и педагогического творчества Абузера Халафова в истории азербайджанского библиотечного дела.

В частности, изучаются вопросы применения Интернета в библиотеке и оцифровки книг и библиотек.

Ключевые слова: история библиотеки, Абузар Халафов, Бакинский государственный университет, книга, информатизация, информационные технологии, интернет-ресурсы, электронная библиотека, электронная книга, библиотечное дело, библиотечный факультет.